

Uvod

Zamisao za ovu knjigu javila se prije mnogo godina. Kao i sve dobre zamisli, pojavila se kod nekolicine ljudi u različitim dijelovima zemlje otprilike u isto vrijeme. Mnogi od tih ljudi bili su asistenti i predavači na City and Guilds Media Techniques Certificate: Novinarstvo i radio. Ovaj kolegij, koji je nedavno izmijenjen i podignut na višu razinu te postao The City and Guilds Diploma in Media Techniques, već se mnogo godina održava diljem Velike Britanije, Republike Irske i inozemstva, pružajući izvrsne temelje iz novinarstva i medijske produkcije. Uz stjecanje praktičnih vještina iz tiskovnog novinarstva i novinarstva koje se prenosi putem radija ili televizije, od studenata se na ovome kolegiju tražilo i da polože ispit iz povijesti medija, javne administracije, prava, organizacije i profesionalne prakse unutar industrije. Program City and Guildsa preklapao se s mnogim drugim respektabilnim i čvrsto utemeljenim tečajevima novinarstva i medija i rastućim brojem novinarskih položaja. Činilo se kao da na tržištu ne postoji knjiga koja bi zadovoljavala potrebu za iscrpnim, uvodnim, sržnim, novinarskim udžbenikom.

Istina, postojale su brojne izvrsne knjige o novinarskoj praksi u različitim medijima, od kojih su neke sadržavale nešto malo teorijskog i popratnog dijela o relevantnim sektorima branše; druge su bile vrhunske po pitanju opće pozadine i teorije, ali nisu pokrivale sve aspekte prakse u glavnim novinarskim medijima.

„Budući da nitko nije napisao knjigu kakvu trebamo, zašto je ne bismo napisali sami?“, pitali su se naši asistenti. Bilo je, međutim, važno, jer je knjiga trebala imati široku privlačnost i sadržaj, da se uključe bar dva autora različitog podrijetla. Izbor je pao na Trevora Ibbotsona, glavnog ispitivača City and Guildsovih stručnih medijskih programa, i Richarda Rudina, koji je imao široko iskustvo u branši i sektoru višeg i visokog obrazovanja.

Autori su pristupili zadatku s dužnom skromnošću: knjiga nije namijenjena zamjeni mnogih izvrsnih tekstova i drugih izvora o različitim temama, nego tome da nadahne čitatelja na daljnje istraživanje i razvoj svog znanja i prakse iz područja nekih ili svih pokrivenih tema.

Ustvari, opsežnost ove knjige predstavljala je autorima najveći izazov. Naglasak City and Guildsa na tiskanoj i radijskoj novinarskoj produkciji, medijskoj industriji i povijesti, pravu i upravi (središnjoj, regionalnoj i lokalnoj), odražava se u dužini poglavlja posvećenih ovim temama. Televizijsko i online novinarstvo također su detaljno promotreni, kao i nezavisno novinarstvo – iznimno značajan sektor. Nadzorni okvir, zaštita zdravlja i sigurnosne mjere također su uključeni.

Pristup kroz cijelu knjigu je „novinarski centriran“: sve se teme odnose na interese i probleme novinara i novinarstva. Svako poglavlje zaključuje se prijedlogom aktivnosti za asistente, studente i vježbenike, te opsežnim popisom izvora i literature tako da asistenti, studenti i vježbenici mogu svaku temu dalje proučavati i istraživati.

Nadamo se da će knjiga biti korisna i onima koji studiraju i obrazuju se u novinarstvu, kao i onima koji su već uspješno zaposleni u medijima – i to ne samo kao novinari – nego i oni koji žele provjeriti određene aspekte koji se dotiču njihovog posla, kao što je pravo ili postupanje različitih razina vlasti.

Premda je materijal i pristup knjige usredotočen na Veliku Britaniju, nadamo se da će i čitatelji u mnogim drugim zemljama naći mnogo toga značajnog i korisnog.

Knjiga ne bi mogla biti dovršena bez detaljnog povrata informacija – u različitim fazama rada. *Ad hoc* ekipa nastavnika i učitelja iz širokog spektra institucija i organizacija provjeravala je sadržaje pojedinih poglavlja radi točnosti i relevantnosti za potrebe njihovih kolegija. Posebnu zahvalu dužni smo profesoru Johnu Herbertu sa Staffordshire University – koji je također plodan autor Focal Pressa; Timu Crooku sa Goldsmiths University College; Peteu Whitehouseu i Sue Green sa City of Wolverhampton College; Colinu Farmeryju, Scottu Tobinu i Clare Marczak sa St Vincent College, Gosport; Mikeu Wardu sa University of Central Lancashire; Sue Farrington, Davidu McBurneyju i Paulu Richardsu iz CSV Media, i Sandy Felton sa Liverpool Community College, koja ne samo da je doprinijela dijelu o „slobodnom novinarstvu“ i pregledala neke od prvih verzija ključnih poglavlja, nego je pročitala cijeli, dovršeni rukopis. Autori su beskrajno zahvalni na velikodušnim, detaljnim komentarima punim podrške, ispravicima i dopunama ovih predanih i nadahnjujućih nastavnika i predavača.

Mnogo je drugih ljudi iz obrazovanja i branše dalo savjete, prijedloge i na druge načine omogućilo ključnu suradnju pri istraživanju, pisanju i fotografiji za knjigu. Spomenimo Stevea Bonea, glavnog reportera *The Newsa* iz Portsmoutha, zbog njegovih profesionalnih savjeta i dopuštenja da koristimo njegove priče; Stevea Harrisona i njegovu ekipu na Trinity Digital Media iz Liverpoola; nezavisne novinare Mikea Hallyja, Martina Kelnera i Penny Kiley; urednicu vijesti Ruby Williams i njezinu ekipu na BBC Radio Merseyside te Robin Collins iz Keylink Communications iz Kirkbyja, Merseyside.

Brojne organizacije, od Nacionalnog sindikata novinara do vladinih ministarstava, pružile su najnovije informacije i objašnjenja kada su se pojavile kontradikcije ili dvosmislenosti u objavljenom materijalu. Naravno, bilo kakve netočnosti, nedosljednosti ili propusti, isticanja i mišljenja, odgovornost su autora.

Cijeli je projekt nadgledala Beth Howard, ovlaštena urednica Focal Pressa. U odnosu prema dvojici autora istakla se iznimnom taktičnošću, diplomacijom, imaginacijom i temeljitošću, istovremeno pružajući ohrabrenje i motivaciju, a ne bojeći se biti čvrstom i odlučnom u rješavanju nekog problema ili pitanja!

Richard bi također želio zahvaliti svojim poslodavcima, Liverpool John Moores University, što su podržavali njegov rad na ovom projektu, osobito profesoru Rogeru Websteru, ravnatelju School of Media, Critical and Creative Arts. Kolege i studenti – bivši i sadašnji – s odsjeka za novinarstvo njegova fakulteta omogućili su dodatnu inspiraciju i motivaciju.

Konačno, autori knjige, koji su taj posao radili honorarno, ne bi bili u mogućnosti završiti svoje projekte bez podrške i razumijevanja svojih obitelji, koje bi se namiješile i trpjele kada su kućanske dužnosti bile zanemarene, a vikendi i praznici zauzeti KNJIGOM! Prema tome, na kraju i posebno hvala i zahvalnost Lyndi, Alison i Davidu.